

ναν, σκορπιώντας αδιάχριτα τὸ πλήθος, σπρώχνοντας τοὺς διπλανούς μὲ τοὺς ἄγγωνες, μὲ μάνι ἐργάτηση πινγένη μέσ' στὰ γεῖλη, πελαγομένους μέσ' στὴν ἀσύνη τὴν κίνηση, καμένους μέσ' στὸ βόρυφο καὶ μέσ' στὴν φασισιά...»

Ἐγένεν πον ζητοῦσα δὲ φανόταν.

Σαναδόριμος νὰ τρέξει πρὸς τὸ τραίνο, ποὺ σφύζει, καὶ ἐποιεύσανταν νὰ φύγει. «Οἶος ο κόστρος ήταν τόπος μέσα, οὐ ἀποβάθμηκαντανάντιαν νὰ φύγει. Όλος ο κόστρος ήταν τόπος μέσα, οὐ ἀποβάθμηκαντανάντιαν νὰ φύγει. Λίγοι ἀνθρώποι είχαν ἀπομείνει.

Κ' ἔπειτα, τὸ τραίνο ξανασφρίζει, καὶ ἀρχισει νὰ φύγει, νὰ φεύγῃ πρὸς τὴν ἄλλη μέρα, ἔτσι ώπονα καθὼς είχε φανεῖ — στὴν ἀρχὴν ἀργά καὶ δίχιος κροτο, ἔπειτα διναμωνόντας τὸ δόρυ, οὐν ἔνα φάνταμα που σήμερα στὴν νύχτα, σὰν μιὰ δάσκαλα που σοργάπει... Κι' ὁ σταθμός ἔμεινε πάλι ἔδημος. «Ο σταθμάρχης ξαναμάτηκε μέσ' στὴν σιάλα, τὰ κωνιτσαπα πήγαν πάλι στὶς γονιές, καὶ τὰ φότα ἀρχισαν νὰ σβήνουν.

Ἐμείνε μόνος — μιὰ σοιά χωρίς μιλά — μόνος, χωρὶς νὰ ξαίρει τί νὰ κάνει, χωρὶς νὰ ξαίρει τὶ νὰ βάνει μέτον τοῦ — μονάχος, μέτον τοῦ ζειτού τοῦ, με τὸ πόδι ἀνεβασμένο στὸ κεφάλι. Τὸ μητρώο του γενιτούσαν γιὰ νὰ σπάσουν.

Κάποιοι τοῦ φωνάζει στὴν ξύδο, νὰ βγῆ Θεοί πλευτές οἱ πότες τοῦ σταθμοῦ.

Βγάζει τορτζίζοντας, σὰν ἀνθρώποις πομπέονται. Καὶ μάζεις βγάζει, στάθηκε στὴν φότα τῆς πλατείας.

«Εγέναν τὸ ξανά τὸ τηλεγράφημα, καὶ τὸ ξαναδιάβασε μέτον, τὸ ξαναδιάβασε ἀργά, λέξη πρὸς λέξην.

Λέ χωρούσει καμιαὶ ἀμφιβολία : Τὸ παΐδι τοῦ πλεύαν στὸ δόρυ...»

Ηθελαν ίσως νὰ τοῦ κρύψουν τὴν ἀλήθευτα, γι' αὐτὸν τὸν τηλεγράφημαν σὲ λόγια παστικέαν : «Ασθενήσας, ἐπιστρέψω...»

Τὸ παΐδι τοῦ θύμησε στὸ δόρυ. Αέτη η σφρήγη τῶν καταπινακούσε. Είχε χάσει τὴν συνίδηση τῶν γύνων.

«Εβέλει τὸ παΐδι τοῦ ξεπλύμενο, ὀλουμανοῦ στὰ ζεύρα τῶν ἀγγωτῶν, νὰ συνθάλευται σὲ σένα πρόστιο ψοροῦ, νὰ μὴ ξαίρουν τὶ νὰ τὸ κάνουν, νὰ τὸ γνωρίσουν στὶς αἰσθησίους, μαργονιάς την ταυτότητα του, ή νὰ τὸ μάζευν σὲ μιὰ ἄρχη, στὸ σταθμό... Καὶ τὸ μιαύλι του τότε στιματοῦσε.

Κι' θώστος δειπνούσος νὰ πιστέψει πώς ήταν οὗσος μᾶς τίταν συμφρός!

Κι' ἀξαρνα ξύσισα καὶ πάλι τὴν ἔπιδαι. Τοῦ ξαναγύρισε δειλά, δισταγκτά, σὰν μάζιχον καὶ μαργονή ἀντάγεια, σὰν ένα γλυκοζίωμα μέσ' στὰ βαθιά τῆς νύχτας...

Μπορεῖ νὰ μην προστασεῖ τὸ παΐδιο, μπορεῖ καὶ ν' ἀρρώστησει στὸ δόρυ, μπορεῖ καὶ νὰ γάγησει ἀνέλπιστα καὶ, καὶ προτιμήσει νὰ φύτει μὲν ἄλλα μέσον... Κι' ὡρὶ αὐτὰ τὰ ἀπίθανα αἰτοφερεῖ, ἔτι γεγγανά μέδια μέσον στὸ οστότι, καὶ σάλευσι νὰ γανζουσσεῖ σ' αὐτά, σὰν ἀπό σανίδα οπιστηρά... Μπορεῖ νὰ βγάζει μὲ τοὺς πρόσθιους ἀπ' τὸ τραίνο, καὶ νὰ προστέψεται, χωρὶς νὰ τὸν γνωρίσει...

Επειδὴ τότε μὲ λαχτάρα σπίτι, Πέρασε μέσ' ἀπὸ τὰ πλήθη τῶν ἀνθρώπων ἀπ' τὶς τρέχαλες τῶν ἀπόκεντρων, τῶν πολυθόρων καὶ φυτοπέντεων δρόμων, ἔσκησε μέσ' ἀπὸ παραμέρα στενά, σόστιντα, ἵπτη τὴν μάστι τοῦ, σὲ κάπι σκάλωσιές, γέλαστησε σὲ τάπτον πεζοδρόμιο, καὶ ἔπειτα στὸ σπίτι του μπροστά, λαγαναμένος, καραβοτσαμένος, όλος ὡς ξεύλινης ἔπιδαι καὶ ἀγονία, βουτηγμένος ὥλος στὸν ιδρώτα, σκονισμένος ὥλος, σὰν τρελλός...

Τὰ παραδίνια ήταν σοτεινά, δὲν ἐπήρχε πουθενά κανένα ηώς.

«Ἄν θέλεις, θέλται μὲν ἀναμένειν, θά γνωστε κάπια σίνηση στὴ σκάλα... Μά μάσι σιωτὴ βασίλειν παντοῦ, πάσι βασίλια καὶ πάσι μεγάλη ἀπ' τὶς ἄλλες — ἀπ' τὶς συνηθησίες ποιεώντες, που βασιλεύουν στὸν ἀδειό σπίτι τῶν ἀνθρώπων, δύτην ἐγένειν λειτουργὸν μέσον. Τὸ σπίτι κορύνεις, παράσενον καὶ ἀμάλι, καὶ ἔμιστες χωρὶς ζωή, καὶ τάραζος...»

Ἐστρωσε τὴν πόρτα τῆς αὐλῆς, καὶ ἀνέβηρε τὰ σπάστατά τρέχαντας, μὲ καμένη τὴν ἀνάτονο...

Ροτάσι δεξιά καὶ ἀστερεφά, τὴν γηρή νοιάρισσα στὸ βάθος τῆς αὐλῆς, τὴν κατελλον, τὸ γέρο τὸν ταυτηγανό... Κανένας δὲν είχε φανεῖ στὸ σπίτι.

Καὶ τὸ μιαύλι του πάλι σοτεινάζει.

Σαναδύγαντε, καὶ γιρίζει μέσ' στους δρόμους. Ο σόπιος τούρα ἔχει λιγοστέψει. Δέν ξαίρει ποὺ νὰ τρέξει, τὶ νὰ κάνει. Θέλει νὰ τρέξει στὴν ἀστιγματική, νὰ φωτίσει στὰ νοσοκομεῖα. Πρέπει νὰ μάθει ἐπὶ τέλους κάτι — νὰ μάθει κάτι, καὶ μέσ' εἰλεῖ καὶ καραβοτσαμένος.

Ἐγειράνεις μᾶς πληροφορίας, μᾶς κοινέντες, μᾶς παρηγοράς. Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ τοῦ τὴν δόσει, δηλεῖς οἱ πότες τοῦ φάνατος πλειοτες...

Κι' ὅμως νὰ κάπιστον ἔχεται κοντά του. «Εξογκα, φαρεῖς νὰ τοῦ μιλήσει. Φτάνει κοντά του, καὶ ἔπειτα περνάει. Μπορεῖ νὰ παγανώσεις καὶ ἔκεινος ποὺς τοῦ ξαίρει...»

Σανατάρινει τὸ δόρυ τοῦ σταθμοῦ.

«Πι καρδιά του τοῦ μοιάζει σὰ μολύβι. Κι' ὅμως τὰ πόδια του μπούν νὰ περιπτώνει, κάνουν ἀκόμη τὶς μηχανικές κανίστεις, ποὺ τοῦ χρειάζονται, ώστε νὰ προχωφεῖ.

Φτάνει στὸ σταθμό, ποὺς τὰ μεσάνυχτα είναι στέκεται στὴν ἀρχή. «Οζ, ζειπένονται πάλι τὸ τραίνο. «Οταν τρέπειν ήταν νάρθουν, είχαν ἔρθει. Τὸ ποὺ στὶς ὅρτες διὰ τέσσαρεις...

Πώς θὰ περάσει τὴν νυχτά του, Θεε μον;... Ησκεται σ' ἔνα σκαλοπάτι, στὴν πόρτα καποιανοῦ σπιτιοῦ, καὶ περιένει.

Πιάνει κουβέντα, στὴν τίχη, μὲ τὸ φύλακα ποὺ στέκει ἔξω. Εργάζεται, λέει, στὶς μηχανές, ἀλλά τὸ βράδι κάνει καὶ τὸ φύλακα. Τοῦ ζειρολογούνται τὸν καύμα του. Εγένετο τὸ παρηγορεῖ. Τοῦ λένι πάς δέν πρέπει ν' ἀπελπίζεται. «Αν δέν ιθῇ ἀπόφει, θὰ φεύγει μὲν μεγάλος...

Καθένας λέει τὰ διάλι του βάσανα. Είχε κι' αὐτὸς μια κορη, τὴν ἔχεισε. Εγένει κι' αὐτὸς παιδιά στην Σηνητιά.

Περισσονέν φι θέρε, ἀργεὶ νὰ ξημερώσει..

Αποκομιδεῖται, καθιστός στὸ σκαλοπάτι. «Ο αἴλος, τότε, τὸν αἰγίνει, καὶ φέρνει βόλτε, γύρω στὸ σταθμό.

Επιτέλους, ἀρχίζει νὰ ζαράζει. Η μέρα βάζει γαλάνι τὸν οὐρανό.

Οι πόρτες τοῦ σταθμοῦ ἀνοίγουν. Η μεγάλη κίνηση ἀρχίζει. Οι πατέρες περιμένει, περιμένει...

Κι' ὁ γιούς του, ποὺ δέν πρόκειται νὰ φεύτει, καὶ ποὺ τὸν ἔταξε, τὸ συνηθησμένο αὐτὸν παγκάνι, γιὰ νὰ τοῦ τοῦ ζειρολογεῖται λίγα κούμπατα καὶ καὶ τὸν δέν τοῦ στείλει καὶ ἀλλό τηλεγράφημα, πώς ή κατάσταση του χειρεύει, καὶ γι' αὐτὸν ἀνάβανε τὸ ταξίδι, ὅ γιος του γνωρίζει μόλις, τὴν στυγμή αὐτήν, ἀπόνα γλεντίζοντος, μὲ τὸ πόνο στὸ στόμα, ποντός καὶ γεμάτος ηγείας, καὶ βλέποντας τὴν μέρα νὰ ποδιάζει, καὶ γαλάνι τὸ γέρο του, με μέσο στὸ ζαύμενο τον κεφάλι. Ξενυτιόνες, πιονένος καὶ τρεζίζονται, ἐνώ βιάζεται συλλογιτικά πόσα νὰ τὸν ζητήσει...

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΙΠΟΙΩΤΗΣ

ΣΑΤΥΡΙΚΕΣ ΠΑΡΟΔΙΕΣ

Ο ΓΕΡΟ ΚΛΕΦΤΗΣ

Παδιά, γι' ἀκούσετε κι' ἐμὲ τὸ γέρω καπετανοῦ ποὺ τὰ μαλά μου ἀσπρισαν στὸ κλέψιμο ἀλάνο. Κλέψιμο ἀπὸ ζρόνια, βρέ παιδιά, κι' ἄζ! — ποιός θὰ τὸ πιστεύῃ : — θά τ' είδανε τὰ μάτια μου διὰ τὸ ζήτω κλέψιμο.

Μὲς στὴν κλεψία γεννήθημα μαθήτερα μικρός, καὶ βγήσα πρωτος σουφαρτζῆς καὶ κλέψης τρομερός. Έπαραγένατα μισρέ, κοινάρι πάν νάγνο, ἀλλά τὸ κλέψιμο, παιδιά, ἀζόμα δέν τ' ἀφίνω. Κλέψετε, κλέψετε, παιδιά, καβόλον μή φοβάστε, θὰ σᾶς τημονί οἱ ἀνθρώπων τοῦ πλευράς.

Κλέψετε ἀλόπιτα, μισρέ, δλοι, μικροί, μιγάλοι, γιατὶ ἀν δὲν κλέψετε ἔτεις θὰ τὸ βουτήσουν ἀλλοι. Χωρίς σελάχη, βρέ παιδιά, καὶ πάλλα καὶ μαχάρια, κλέψετε τακεύια μιτόλια καὶ κάλσες νύχτα—μέρα.

Έφόροι καὶ εἰσόπαύτορες, τακία καὶ τελώνια, ἀλύπτητα πουφερνώντες, γιατὶ ὅσοι κλέψουν τρόνε. Καὶ δυάς τρέπαν στὸ κλέψιμο ἔχαστημοιδίες δλοι. Καὶ δυάς τρέπαν στὸ κλέψιμο στράφοις βασιλέψη καὶ δρομούς. Ρομηός δέν θαυμή ἀλλον Ρομηό νά κλέψη, τότε θὰ πάμε, βρέ παιδιά, γιὰ κλέψιμα στὴν τίχη.

Η ΛΑΪΚΗ ΣΟΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

«Οποιος γιρίζει πιριζέ, κι' ὅποιος κάνεται βρωμή.» «Ο κακός κρόνος περνά, ο κακός γείτονας δὲν περνά. Ο ἄνθρωπος σὰν τὸ μέλι είναι γλυκός, σὰν μολύβι βαρετός. Ο ζειρότερος πουψίδης είν' ἐπεινός ποὺ δέν θέλει ν' άποδησθεί. Ο κακή παντρειά είνε χηρεία.

Μὲ τὸ ποῦρο στὸ στόμα, χοντρός καὶ γεμάτος ηγεία....